Skundo gavimo data: 2021-02-11
Posėdžio protokolo Nr. (1.19)-TEK-001

BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS

DĖL GAUTO SKUNDO POLITIKO ATŽVILGIU

2021 m. vasario 22 d.

Birštonas

Birštono savivaldybės etikos komisija, susidedanti iš Valės Petkevičienės – komisijos pirmininkės, Dovilės Adamonytės – pirmininkės pavaduotojos, narių: Juozo Aleksandravičiaus, Kristinos Justinavičienės, Alinos Jaskūnienės, Gintos Pačėso, Aušros Slavinskienės, sekretoriaujant Kristinai Šalčiūtei, atliko tyrimą pagal Birštono savivaldybės tarybos narės Jurgitos Šeržentienės 2021 m. vasario 11 d. prašymą dėl Savivaldybės tarybos narės Birutės Magdelenos Vokietaitienės viešo pasisakymo socialinėje erdvėje.

Tyrimo pagrindas ir dalykas

Jurgita Šeržentienė 2021 m. vasario 11 d. prašyme dėl savivaldybės tarybos narės Birutės Magdelenos Vokietaitienės viešo pasisakymo socialinėje erdvėje nurodo, kad Savivaldybės tarybos narė Birutė Magdelena Vokietaitienė viešai pasisakė socialinėje erdvėje – savo socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje ir paskelbė faktų neatitinkančią informaciją, tokiu būdu klaidino visuomenę ir siekė supriešinti Birštono savivaldybės bendruomenę, siekė diskredituoti Jurgitą Šeržentienę kaip politikę, nuteikti rinkėjus prieš ją, Tarybos narę, kuri neva ignoruoja Nevyriausybines organizacijas. B. M. Vokietaitienė viešai iškraipydama faktus apie J. Šeržentienę, Tarybos narę, ir opoziciją, pažeidė Politikų etikos kodekso padorumo, pavyzdingumo, sąžiningumo, atsakomybės sąvokas.

Atliekant tyrimą komisija vertino B. M. Vokietaitienės veiksmų atitiktį Lietuvos Respublikos politikų elgesio kodekso (toliau – Kodeksas) nuostatoms. B. M. Vokietaitienė atitinka Kodekso 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą valstybės politiko sąvoką, Kodeksas jai taikytinas pilna apimtimi.

Nustatytos faktinės aplinkybės

Birštono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 12 d. posėdžiui Birštono savivaldybės administracija pateikė sprendimo projektą Nr. TSPE-7 „Dėl Birštono savivaldybės 2021 metų biudžeto patvirtinimo“, kuris buvo nagrinėjamas Savivaldybės tarybos komitetuose: 2021 m. vasario 1 d., vasario

4 d. Finansų ir biudžeto komitete, 2021 m. vasario 8 d. Ekonomikos ir verslo komitete, 2021 m. vasario 9 d. Jaunimo ir socialinių reikalų komitete, 2021 m. vasario 10 d. Finansų ir biudžeto komitete.

2021 m. vasario 4 d. Savivaldybėje gautas Birštono savivaldybės tarybos opozicinių frakcijų „Demokratijos sargyboje" ir „Kartu Birštono labui" teikimas dėl Birštono savivaldybės 2021 m. biudžeto (toliau – Teikimas), kuriuo pateiktoje lentelėje "Iš viso pasiūlyto biudžeto siūlome išbraukti iš išlaidų" pažymėta, kad 75 000,00 Eur siūloma mažinti finansavimą NVO. Kartu pateikta informacija "NVO prioritetu laikyti visų patalpų sąnaudas, t. y. 17 058,00 euro. Kita suma neskirstoma iki balandžio 1 d. Esant poreikiui Taryba svarsto atskirais sprendimais kiekvienos NVO poreikius ir skiria finansavimą." Tarybos nariai Teikimą gavo 2021 m. vasario 5 d. Tarybos narė Jurgita Šeržentienė visuose Savivaldybės tarybos komitetuose, taip pat ir Jaunimo ir socialinių reikalų komitete, pristatė opozicijos siūlymus dėl Birštono savivaldybės 2021 m. biudžeto. 2021 m. vasario 6 d. opozicijos narė J. Šeržentienė elektroniniu paštu pateikė Savivaldybės tarybos sekretoriui ir tarybos nariams „truputį pakoreguotą, opozicinių frakcijų biudžeto projektą" – kurį sudarė exel formos pajamų ir išlaidų lentelė. 2021 m. vasario 6 d. opozicijos narė J. Šeržentienė elektroniniu paštu pateikė „galutinai subalansuotą biudžeto darbinę ekselinę lentelę".

Komisija išklausė 2021 m. vasario 9 d. Jaunimo ir socialinių reikalų komiteto posėdžio įrašą, kur J. Šeržentienė, pristatydama siūlymus dėl Savivaldybės biudžeto, siūlė skirti nevyriausybinėms organizacijoms 75 000 eurų, tačiau atidėti lėšų paskirstymą NVO iki balandžio ar gegužės mėn., paliekant joms tik lėšas, reikalingas patalpų šildymo apmokėjimui.

B. M. Vokietaitienė, kuri yra Birštono savivaldybės tarybos Jaunimo ir socialinių reikalų komiteto narė, savo socialinio tinklo „Facebook" paskyroje 2021 m. vasario 10 d. parašė, kad svarstant Savivaldybės 2021 m. biudžetą, opozicinės partijos siūlė neskirti finansavimo nevyriausybinių organizacijų veiklai, įskaitant ir lėšas autobuso išlaikymui, teigiant, kad karantino metu veikla nevyksta. Ji pasisakė prieš tokį pasiūlymą, nes neskiriant finansavimo bus užkirstas kelias bendruomenėms dalyvauti projektuose.

2021 m. vasario 11 d. Jurgita Šeržentienė pasisakė toje pačioje B. M. Vokietaitienės „Facebook" paskyroje, kur priekaištavo, kad garbingo amžiaus ir turinti žymiai didesnę politinę patirtį politikė B. M. Vokietaitienė ėmėsi tokių veiksmų ir informavo, kad opozicija siūlė skirti nevyriausybinėms organizacijoms 75 000 eurų, tačiau atidėti lėšų paskirstymą NVO iki balandžio mėn., kol bus galima realiai jomis pasinaudoti ir kol bus aiškūs kriterijai, kodėl NVO gauna paramą ir nurodė, kad tokią poziciją išsakys vasario 12 d. Tarybos posėdžio metu.

B. M. Vokietaitienės paaiškinimas

B. M. Vokietaitienė 2021 m. vasario 8 d. pateikė Komisijai paaiškinimą raštu, dalyvavo Komisijos posėdyje ir teikė paaiškinimus žodžiu. B. M. Vokietaitienė nurodė, kad ji, kaip Savivaldybės tarybos narė, turi pareigą ir teisę informuoti gyventojus apie savo veiklą Taryboje. Teikimą gavo 2021 m. vasario 5 d., kuris buvo pasirašytas visų opozicinių frakcijų narių. Opozicija nebuvo pateikusi prašymo laikyti jo negaliojančiu, po to dar teikė ir keitė siūlymus be paaiškinimų ir parašų, be to, net du opozicinių frakcijų nariai, dalyvavę Jaunimo ir socialinių reikalų komitete, nebalsavo už čia aptariamą pasiūlymą skirti lėšas NVO, nes nebalsavo už administracijos pateiktą pasiūlymą. Todėl neaišku buvo, kokie siūlymai teikiami. Todėl, teikdama informaciją savo „Facebook“ paskyroje ji rėmėsi būtent minėtame dokumente teiktu pasiūlymu – neskirti finansavimo NVO veiklai. Neturėjo ketinimo ką nors įžeisti, pateikė tik savo poziciją, kurią jautė pareigą pateikti, nes atstovauja gyventojus, kurie dalyvauja NVO veiklose. Apgailestauja, kad J. Šeržentienė taip sureagavo į šią informaciją, komentavo jos amžių. Atkreipė dėmesį, kad J. Šeržentienė turėjo galimybę, B. M. Vokietaitienės socialinėje paskyroje išsakyti savo poziciją ir tai padarė.

Teisinis vertinimas ir motyvai

Kodeksu siekiama įgyvendinti konstitucinį valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms principą, plėtoti demokratinį valdymą, didinti visuomenės pasitikėjimą valstybės valdžios ir savivaldybių institucijomis, skatinti valstybės politikų ir kandidatų į valstybės politikus atsakomybę už savo veiklą ir atskaitomybę visuomenei. Kodeksas reglamentuoja valstybės politikų elgesio viešajame gyvenime principų ir reikalavimų pagrindus, taip pat priemones, užtikrinančias valstybės politikų elgesio kontrolę ir atsakomybę už šio kodekso nuostatų pažeidimus.

Lietuvos Respublikos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatyme (toliau – Įstatymas) nustatyti uždaviniai įgyvendinti Lietuvos Respublikos valstybės politikų etikos kodekse nustatytus įgaliojimus padėti valstybės politikams viešajame gyvenime elgtis etiškai, koordinuoti tarnybinės etikos politikos formavimą valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose bei kituose viešojo sektoriaus subjektuose.

Komisija atsižvelgė, kad vienas iš Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu įtvirtintų principų, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra atsakingumo savivaldybės bendruomenei. Savivaldybės tarybos nariai už savo veiklą yra atsakingi ir atskaitingi rinkėjams ir visai savivaldybės bendruomenei. B. M. Vokietaitienė patvirtino, kad, paskelbdama įrašą savo „Facebook“ paskyroje apie opozicijos siūlymą neskirti lėšų nevyriausybinėms organizacijoms, siekė informuoti savivaldybės bendruomenę apie savo poziciją tuo klausimu, pasitikėdama opozicijos pateiktu 2021 m. vasario 4 d. teikimu, nes manė, kad šis dokumentas yra galiojantis, neketindama ką nors įžeisti. J. Šeržentienė galėjo

išsakyti savo nuomonę toje pačioje B. M. Vokietaitienės „Facebook“ paskyroje bei paneigti B. M. Vokietaitienės pateiktą informaciją. J. Šeržentienė posėdžio metu pripažino, kad dalinai jos ir opozicijos siūlymas Tarybai dėl biudžeto buvo klaidinantis.

Komisijos posėdžio metu B. M. Vokietaitienė atsiprašė posėdyje dalyvavusios J. Šeržentienės, jeigu ne taip ją suprato, J. Šeržentienė priėmė atsiprašymą, bet pageidavo, kad ir viešoje erdvėje būtų atsiprašyta. B. M. Vokietaitienė nesutiko, kad toks atsiprašymas reikalingas.

Komisija, atlikusi politikės Birutės Magdelenos Vokietaitienės (toliau – politikės) elgesio tyrimą, išnagrinėjusi tyrimo medžiagą nenustatė politikės veiksmuose Kodekso 4 straipsnio 3, 5, 6, 9 punktuose įtvirtintų valstybės politikų elgesio principų pažeidimų.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos politikų elgesio kodekso 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, Birštono savivaldybės tarybos etikos komisijos veiklos nuostatų, patvirtintų Birštono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 12 d. sprendimu Nr. TSE-32, 44 punkto 2 ir 4 papunkčiais, Lietuvos Respublikos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 24 straipsnio 1 ir 3 dalimis,

Komisija nusprendė:

1. Apsiriboti politikės Birutės Magdelenos Vokietaitienės elgesio svarstymu Komisijoje.

2. Rekomenduoti valstybės politikėms Birutei Magdelenai Vokietaitienei ir Jurgitai Šeržentienei suderinti savo elgesį ar veiklą su šiame kodekse ar institucijos, kurioje valstybės politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytais valstybės politiko elgesio principais ar reikalavimais.

3. Apie priimtą Sprendimą informuoti Birutę Magdeleną Vokietaitienę ir Jurgitą Šeržentienę.

4. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 24 straipsnio 1 ir 3 dalimis per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo pateikti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai priimtą sprendimą ir visus jį pagrindžiančius dokumentus (tyrimo medžiagą).

5. Gavus šio sprendimo įvertinimą iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos, skelbti sprendimą Savivaldybės interneto svetainėje www.birstonas.lt.

Etikos komisijos sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo jo paskelbimo arba įteikimo politikui, dėl kurio priimtas sprendimas, dienos.

Komisijos pirmininkė Valė Petkevičienė